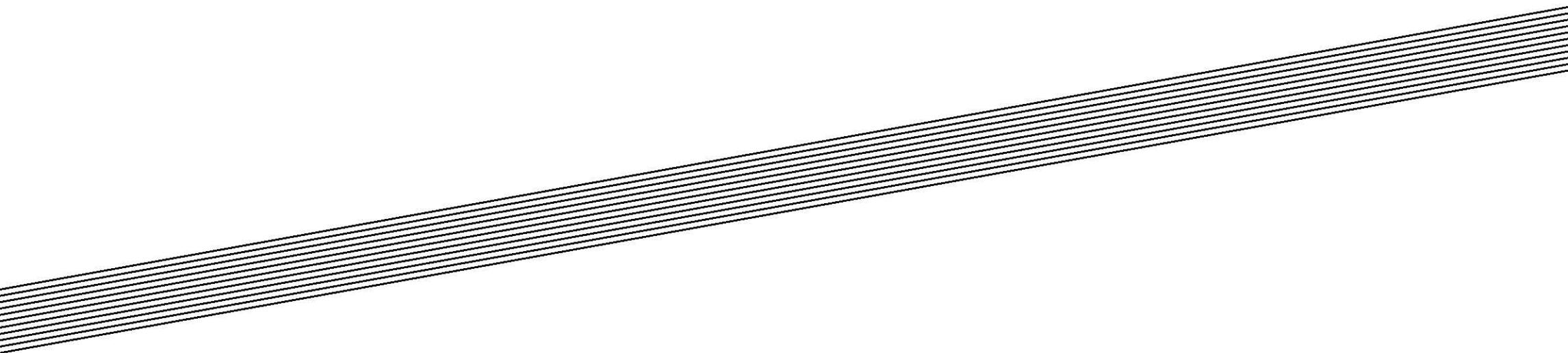
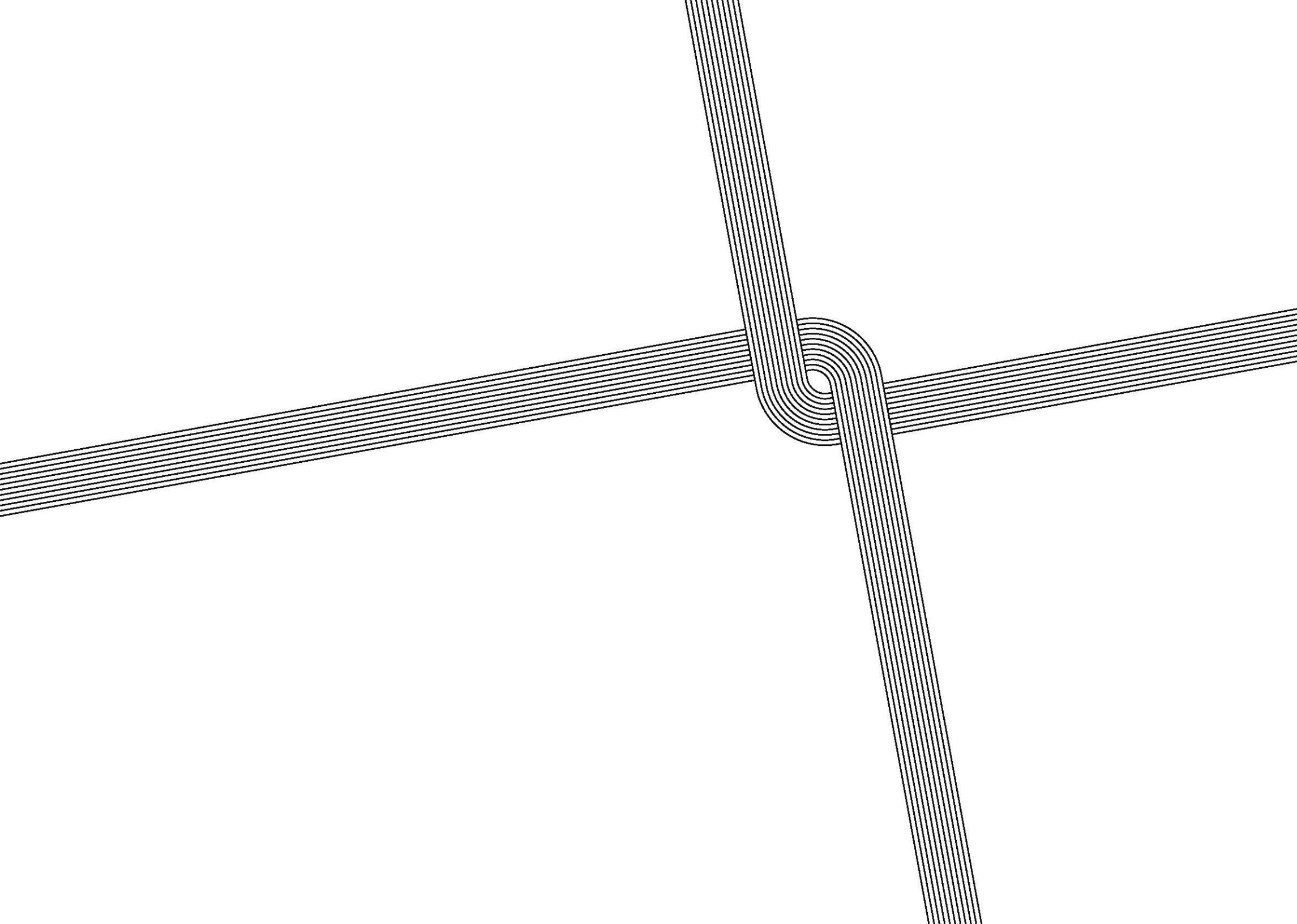
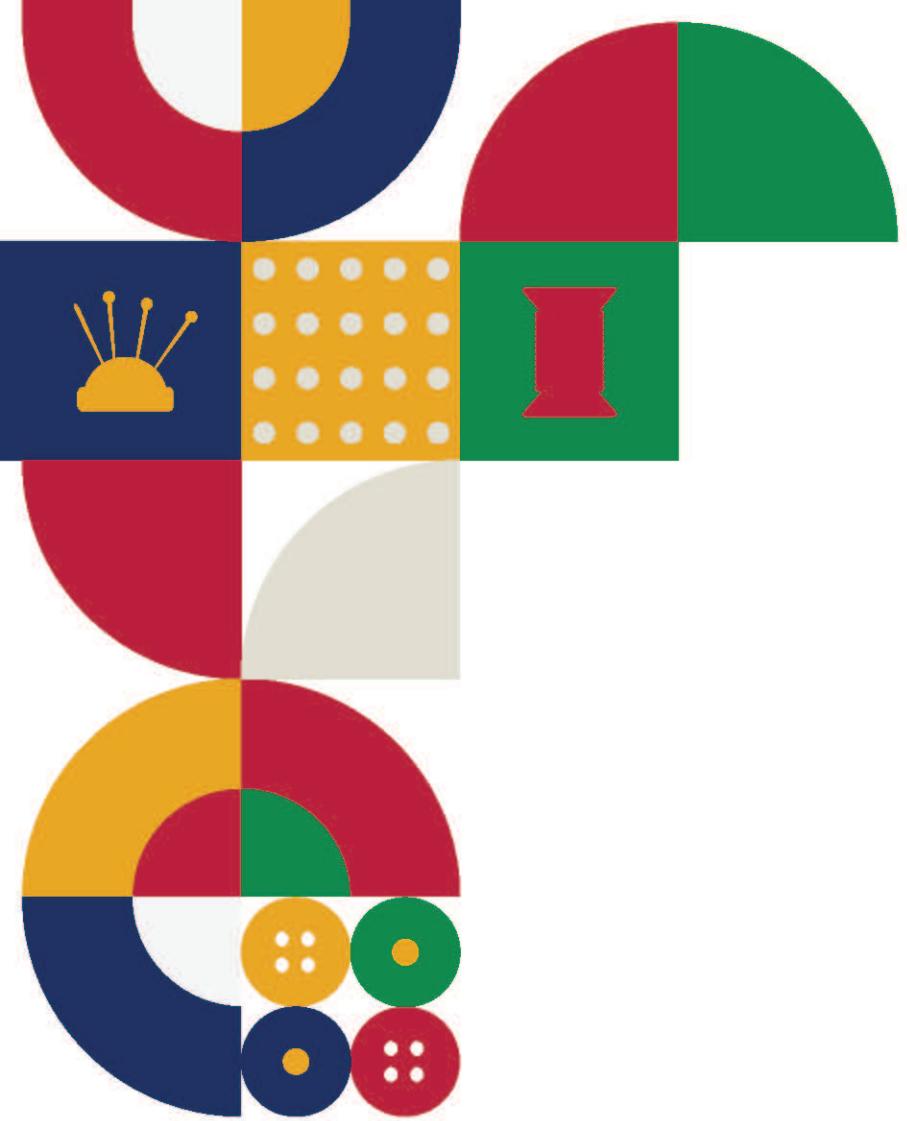

Ariadna®

SZANOWNI PAŃSTWO,

ARIADNA S.A. Fabryka Nici kończy w tym roku 125 lat. Ten wyjątkowy jubileusz przypomina nam, że patrząc w przyszłość i stawiając na nieustanny rozwój, nie można zapominać o korzeniach. Wiemy, że historia naszej firmy jest ważna również dla Państwa. Wielokrotnie dawaliście nam tego dowód. Odnalezione na dnie szafy stare nici czy kordonki są często dla Państwa pretekstem do dzielenia się z nami historiami i wspomnieniami o Waszym dzieciństwie i o bliskich Wam osobach. Jesteśmy dumni, że możemy być częścią firmy, która niczym magiczna nić łączy pokolenia. Dlatego dzisiaj oddajemy w Państwa ręce publikację opowiadającą naszą historię. Mamy nadzieję, że wspólnie będziemy pisać jej kolejne rozdziały.

Prezes Zarządu

Ariadna w XIX w.

Ariadna w XXI w.

LADIES AND GENTLEMEN,

ARIADNA S.A. Thread Factory turns 125 this year. This unique jubilee reminds us that while we are looking to the future and betting on continuous development, our roots must not be forgotten. We are aware that our company's heritage is just as important to you.

You have given us proof of that on many occasions. Old threads found at the bottom of wardrobes are often a pretext for you to share with us stories and memories of your childhood and your close ones. We are proud that we can be part of the company, which connects generations like a magic thread. That is why today we are presenting you with a publication that tells our story. We hope that we will write its future chapters together.

Chairman of the Board

125

LAT TRADYCJI...

YEARS OF TRADITION...

ARIADNA S.A. Fabryka Nici – firma będąca jednym z ostatnich symboli włókienniczego dziedzictwa Łodzi. Powstała w końcu XIX stulecia, przetrwała obie wojny światowe oraz transformację ustrojową. Cały czas pracuje, rozwija się i niezmiennie od ponad 100 lat produkuje nici i inne wyroby włókiennicze.

ARIADNA S.A. Thread Factory – a company that is one of the last remaining symbols of the textile heritage of Lodz. It was established at the end of the 19th century, it survived both world wars and political transformation, developing and producing threads and other textile products for over 100 years.

Ariadna®

17 lipca
Powołano do życia
„Towarzystwo Akcyjne
Łódzkiej Manufaktury Nici”.
Dzień narodzin dzisiejszej
ARIADNY.

1897

July 17
The “Joint-Stock Company of
the Lodz Thread Manufacture”
was established. Today's
ARIADNA is born.

1905

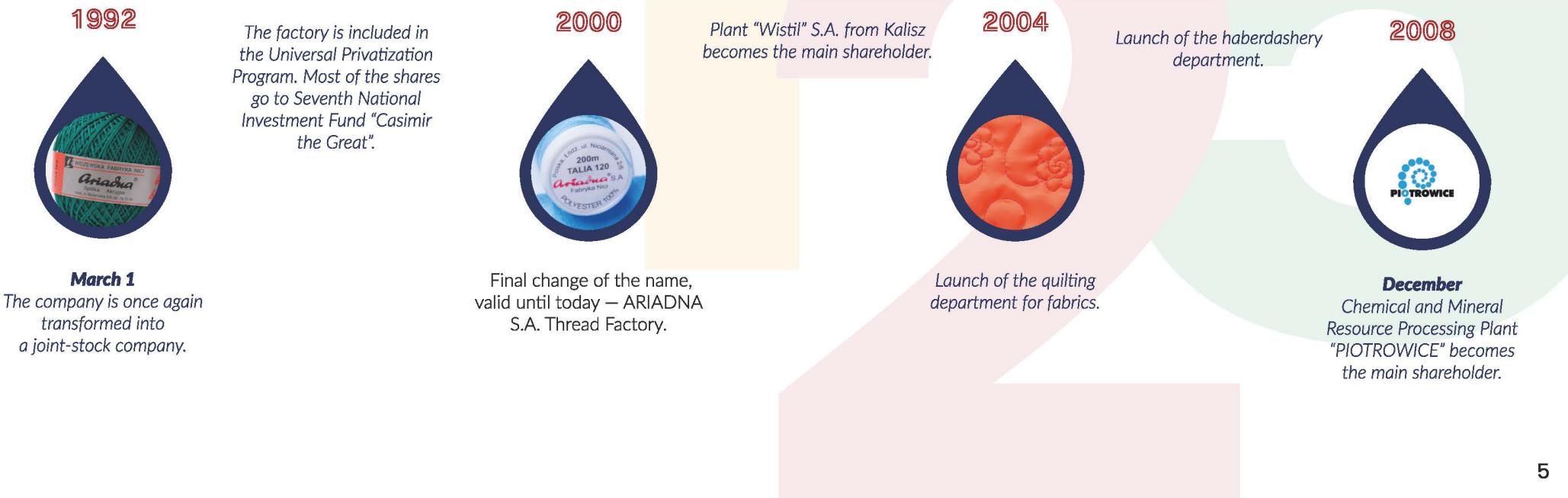
The Nevska Thread
Manufacture takes over
ARIADNA's shares.

W nazwie firmy pierwszy raz pojawia się mitologiczna Ariadna – Zakłady Przemysłu Bawełnianego im. Hanki Sawickiej „ARIADNA”.

1964

The mythological Ariadne appears for the first time in the company's name:
Hanka Sawicka Cotton Industry Plant “ARIADNA”.

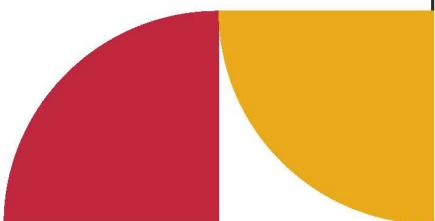
1893 POCZĄTEK

Czy Władysław Reymont, podróżując z Lipiec do Łodzi, widział rosnące na Widzewie mury pierwszej na ziemiach polskich fabryki nici? A jeśli widział, to czy znalazł tam inspirację do napisania „Ziemi obiecanej”? Tego nie wiemy. Pewne jest natomiast, że historia dzisiejszej ARIADNY rozpoczęła się w 1893 roku. To właśnie wtedy Lejzor Lourie, żydowski kupiec z Petersburga nabył niewielką posesję przy ulicy Milscha 34 (dzisiejsza Kopernika) i założył tam spółkę zajmującą się produkcją tasiemek i nici. Już rok później do interesu wszedł Juliusz Kunitzer – w tamtym czasie jeden z najpotężniejszych łódzkich fabrykantów. Razem założyli spółkę o kapitale 100 tysięcy rubli i we wsi Widzew pod Łodzią kupili „22 dziesiąciny i 777 sążni” ziemi, na której rozpoczęli budowę fabryki. Nosiła ona roboczą nazwę „Widzewska Manufaktura Filia”.

„**Widzewska
Manufaktura Filia**”

„Widzew Manufacturing Branch”

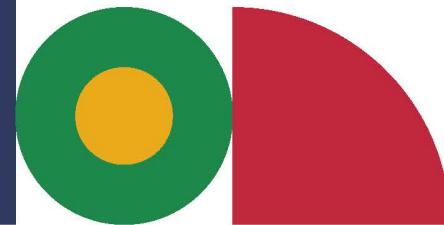

1893 THE BEGINNING

Did Władysław Reymont, while traveling from Lipce to Łódź, see the walls of the first thread factory on Polish soil rising in Widzew? And if he did, was that what inspired him to pen "The Promised Land"? That we won't know. It is certain, however, that the history of modern-day ARIADNA began in 1893. It was then that Lejzor Lourie, a Jewish merchant from Petersburg, purchased a modest property at 34 Milsch' Street (modern-day Kopernika Street) and founded a company producing ribbons and threads. Just a year later, he joined forces with Juliusz Kunitzer, one of the largest manufacturers in Łódź. Together, they founded a limited company with a capital of a hundred thousand rubles and in a nearby village of Widzew, they purchased "22 dessiatins and 777 fathoms" of land on which they started building a factory. It carried the working name of Widzew Manufacturing Branch.

Obecna ul. Kopernika 34

1897

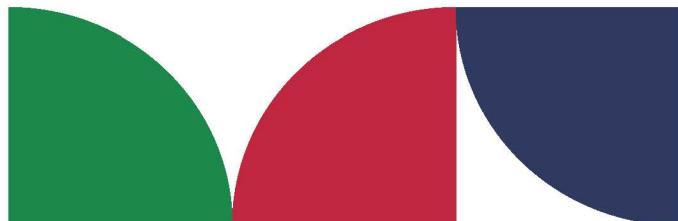
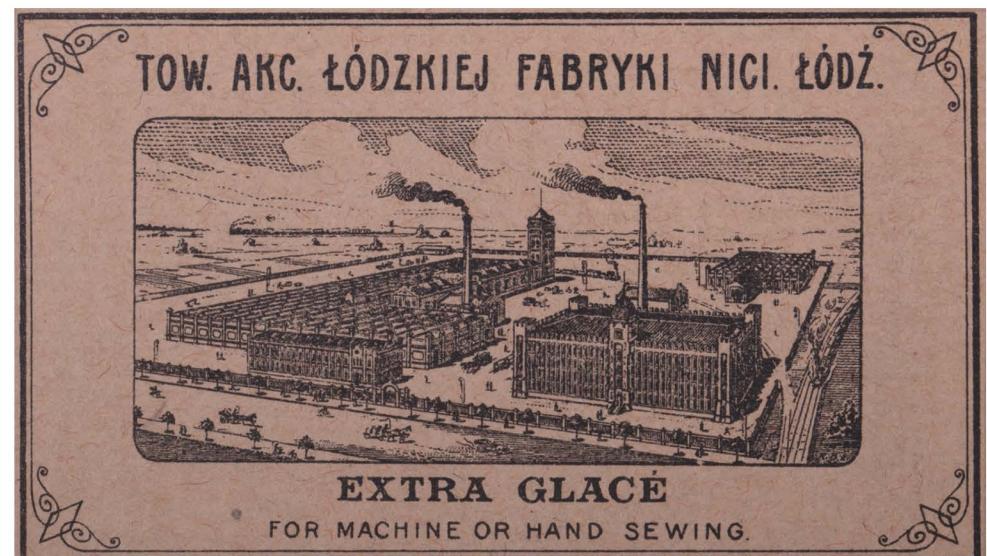
Juliusz Kunitzer

NARODZINY ARIADNY 17 LIPCA 1897

Prace przy budowie przeciągały się, a inwestycja rozrastała. Wspólnikom zaczęło brakować kapitału, dlatego pozyskali do współpracy śmietankę finansową ówczesnej Łodzi. Do spółki przystąpili m.in. ojciec i syn Heinzlowie, Tanfani, Karpow i Sachs. 17 lipca 1897 roku u rejenta Płacheckiego podpisano akt notarialny powołujący do życia „Towarzystwo Akcyjne Łódzkiej Manufaktury Nici” z kapitałem 2 milionów rubli. I właśnie tę datę przyjmujemy jako dzień narodzin dzisiejszej ARIADNY. Połowa akcji należała do małżeństwa Kunitzerów, a pozostałe podzielono między udziałowców. Prezesem spółki został Juliusz Kunitzer.

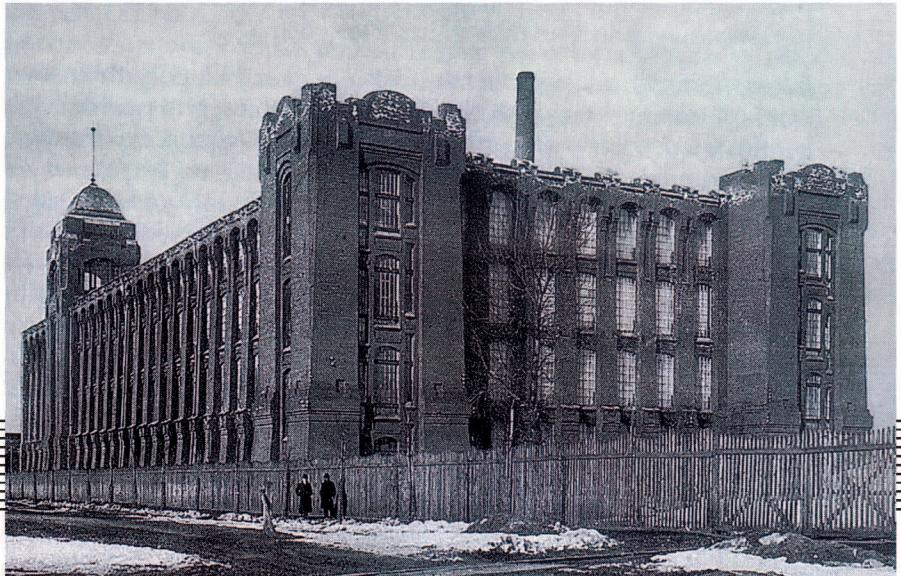
JULY 17, 1897

The construction works were taking longer than expected and the investment kept expanding. Since the partners were running out of capital, they recruited the financial cream of the crop of Łódź of that time for cooperation. The company was joined, among others, by the Heinzels, both father and son, Tanfani, Karpow, and Sachs. On July 17, 1897, with the notary Płachecki present, a notarial deed was signed establishing the "Joint-Stock Company of the Łódź Thread Manufacture" with a capital of 2 million rubles. That is the exact date we take as the birth of today's ARIADNA. Half of the shares belonged to the Kunitzer couple, and the rest were divided between shareholders. Juliusz Kunitzer became the Chairman of the company.

PRZEPROWADZKA NA NICIARNIANĄ

W 1898 roku została ukończona budowa pomieszczeń przedzalni. Pracę rozpoczęła również pierwsza maszyna parowa. Następnie powstały budynki skręcalni i farbiarni. Wybudowano kantor, portiernię, magazyn odpadów oraz ujęcie wody. Fabryka została też wyposażona w kolejną maszynę parową. Całą produkcję można już było ostatecznie przenieść z ulicy Milscha na Widzew. W fabryce zatrudnienie znalazło 414 osób. Maszyny, technologie, a także mechaników i majstrów sprowadzono z Anglii i Niemiec. Na stanowiskach robotniczych pracowali okoliczni mieszkańcy. W fabryce produkowane były nici do szycia, haftowania, szydełkowania oraz tasiemki wełniane. Niestety, szybko okazało się, że konkurencja na rynku jest zbyt duża. Firma nie mogła znaleźć nabywców na swoje wyroby i zaczęła popadać w kłopoty finansowe.

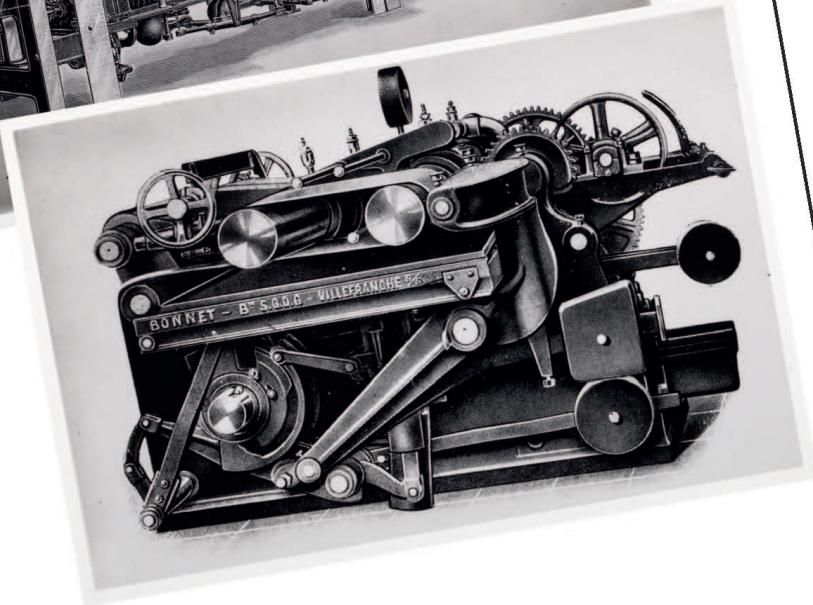
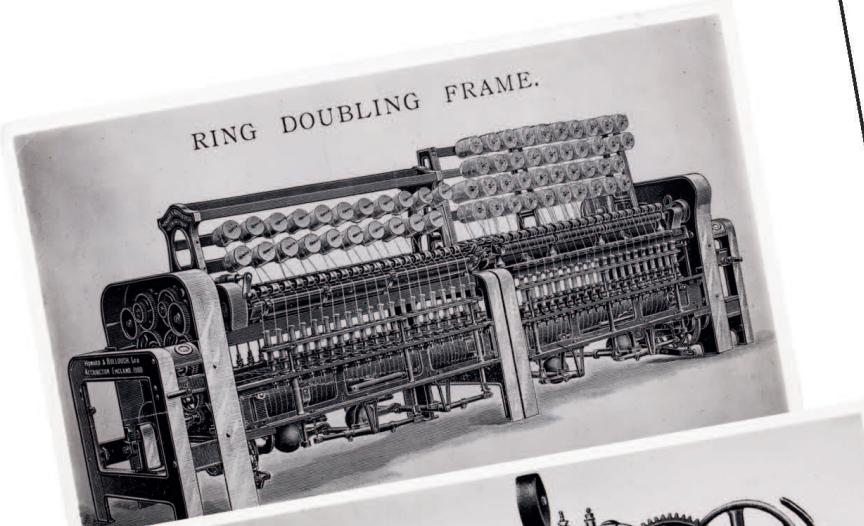
MOVING TO NICIARNIANA STREET

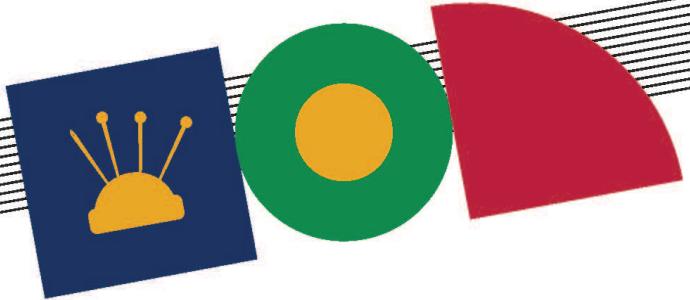
In 1898, the construction of the spinning room was completed. The first steam engine also roared into life. After that, the buildings of the twisting mill and dyehouse were built. A bureau, reception, waste storage, and water intake were procured. The factory was also fitted with another steam engine. All production could now be finally transferred from Milsch' Street to Niciarniana Street in Widzew. 414 people found employment in the factory. Machines, technologies, as well as mechanics and foremen, were brought in from England and Germany. The local residents worked in blue-collar positions. The factory produced threads for sewing, embroidery, crocheting, as well as woolen ribbons. Unfortunately, it quickly became apparent that the market was too competitive. The company could not find buyers for its products and began to fall into financial woes.

NEWSKA MANUFAKTURA NICI

W Imperium Rosyjskim, na rynku nici, monopolistą była wówczas Newska Manufaktura Nici – firma z Petersburga z angielskim kapitałem. Zamiast więc konkurować z międzynarodowym potentatem, właściciele łódzkiej fabryki odsprzedali dużą część swoich udziałów Newskiej Manufakturze. W 1902 roku 75% akcji było w jej posiadaniu. Całość przejęta w 1905 roku po tragicznej śmierci Juliusza Kunitzera. Od tej pory wyroby łódzkiej fabryki sprzedawane były w kanałach dystrybucji koncernu, a sama fabryka zaczęła notować zyski. Stabilna sytuacja finansowa oraz nowy zarząd sprzyjały dalszemu rozrastaniu się firmy. W 1908 roku zakończono budowę osiedla robotniczego i dwóch kamienic dla inżynierów imajstrów. W kolejnych latach powstały: bocznica kolejowa, łaźnia, stołówka, sklep i szpital na 12 łóżek. Uruchomiona została również trzecia maszyna parowa. W 1913 roku potencjał fabryki wynosił 44 tysiące wrzecion przedziałniczych i 20 tysięcy niciowych. Fabryka zatrudniała około 600 osób.

THE NEVSKY THREAD MANUFACTURE

In the Russian Empire, the Nevsky Thread Manufacture – a company from St. Petersburg with English capital – was the monopolist in the thread market at that time. Instead of competing with the international tycoon, the owners of the Lodz factory sold off a large part of their shares to the Nevsky Thread Manufacture. In 1902, 75% of the shares were in its hands. It took over the entirety of the company in 1905 after the tragic death of Juliusz Kunitzer. Since then, the products of the Lodz factory were sold through the distribution channels of the conglomerate, and the factory itself became profitable. The stable financial situation and the new management were conducive to further business growth. In 1908, the construction of the worker estate and two tenement houses for engineers and foremen was completed. In the following years a rail siding, a bathhouse, a canteen, a shop, and a 12-bed hospital were put in place. The third steam engine was also launched. In 1913 the factory's output totaled 44,000 spinning and 20 thousand thread spindles. The factory employed about 600 people.

**TOWARZYSTWO AKCYJNE
ŁÓDZKIEJ FABRYKI NICI
w Widzewie pod Łodzią,**
(Stacja pocztowa Łódź).

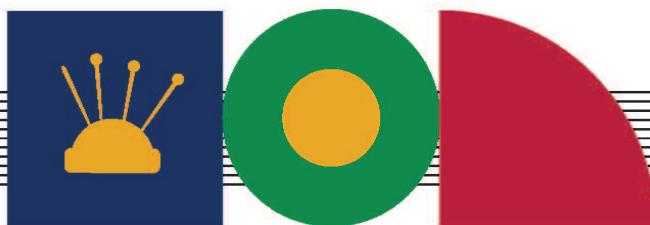
Poleca szanownej Publiczności swe wyroby nie- uступujące pod względem dobroci wyrobom innych fabryk tego rodzaju, a mianowicie:

1. Nici do szycia, do haftowania i do robót szydełkowych, wszelkich kolorów i numerów.
2. Tasienki wełniane do sukien, gładkie, ze sznurkiem, ze szezoteczką pluszową, oraz fajtazyjne wszelkich kolorów i różnej szerokości.

Nic Łódzkiej Fabryki są biegnie nowym sposobem **elektrycznym**, wypiąż zdejmując wiele ciężarów rąk i ruchów chemicznych. Nowy sposób produkcji przynosi płynną blachę, przygotowaną na osadzenie jej i przerabianie ją do dalszych przekształceń i ostateczności. Wykonanie tego jest dwojnogim elektrycznym sposobem z 15 do 40%, mniej więcej od bieżących chłodzeń wstępnych. Za powyższe i inne zasługi wyznał Łódzka fabryka nagrodzona została **Medalem Złotym** na Wystawie Gospodarczej Wydziału Przemysłu Skórzego i Włókniarskiego w Niemii Nowgorodzie z roku 1906.

Towarzystwo posiada składy i reprezentacje w następujących miastach:

w Łodzi sklep u firmy J. L. Cohn Plotkowska № 43,
Warszawa sklep własny przy ulicy Tłomackie № 5,
Peterburgu sklepownia u firmy Seelig Meyer Gieślany-
Duć № 113,
Moskwa sklep własny, Czarkowski-pereulok dom Chada-
Koneta,
Odessa sklep własny ulica Troicka dom Saracyna,
Rostowio n/D. sklep własny, ulica Wielka Sadowa dom
Miasnikowko № 62,
Charkowie przy sklepie Tow. Akc. Juliusza Holzia,
Tyflie u firmy Münch i Weiss.
Na Jarosławiu w Mieście Nowgorodzie Jarosławskij (gołej)
riad hala 17–18 № 50/53, w Irbitcie Torgowo-Płoskeradzu
ulica dom Siemionkina.

LATA 20., LATA 30...

Tę dobrą passę przerwał wybuch I wojny światowej. Z powodu braku surowców i odcięcia od wschodnich rynków zbytu fabryka musiała ograniczyć produkcję. W październiku 1916 roku została objęta przymusową administracją okupacyjną. Niemcy zdemontowali maszyny, a zapasy surowców skonfiskowali. Przed całkowitą likwidacją fabrykę uratował fakt, że Prusacy urządzili w jej części zakłady reparacyjne aparatów telegraficznych, telefonicznych i kabli. To na ich bazie w lutym 1920 roku, po przeniesieniu do Warszawy, władze polskie utworzyły Państwowe Zakłady Telefoniczne i Telegraficzne. Można więc powiedzieć, że dzisiejsza ARIADNA jest kolebką polskiej telefonii.

Po wojnie fabryka zaczęła dźwigać się z upadku. Wrócili dawni właściciele. Sprowadzono nowe maszyny i uruchomiono produkcję. Sukcesywnie wzrastało też zatrudnienie ze 120 osób w 1921 roku do 702 w roku 1925. Rozwój firmy nieznacznie przyhamował w okresie kryzysu ekonomicznego lat 20. i 30. Spadły wtedy zatrudnienie, płace oraz produkcja, która w pewnym momencie ograniczona została jedynie do 2 dni w tygodniu. Mimo to, na tle innych firm włókienniczych, Łódzka Fabryka Nici – bo już taką nosiła nazwę, poradziła sobie całkiem nieźle. W tym okresie całkowicie zrezygnowano z siłowni parowych na rzecz elektrycznych. Fabryka produkowała nici do szycia, cerowania, haftowania oraz przedzę bawełnianą i pończoszniczą. W związku z popularyzacją domowych maszyn do szycia druga połowa lat trzydziestych okazała się złotym okresem w wynikach sprzedawy firmy. W ostatnich latach przed II wojną światową średnio w roku sprzedawano około 550 ton nici i przędzy, a zatrudnienie w 1939 roku osiągnęło poziom 1260 osób.

THE 20S AND 30S...

This good streak was interrupted by the outbreak of World War I. Due to the lack of raw materials and being cut off from the eastern outlets, the factory was forced to limit production. In October 1916 it was placed under compulsory occupation management. The Germans dismantled the machines, and stockpiles of raw materials were confiscated. The factory was saved from complete liquidation by the fact that the Prussians set up repair facilities for telegraphs, telephones, and cables. It is on their basis, that after moving to Warsaw in February 1920, the Polish authorities created the National Telephone and Telegraphic Service. Therefore one may say that modern-day ARIADNA is the cradle of Polish telecommunications. After the war, the factory began to recover from its decline. The former owners returned, bringing in new machines and restarting production. The employment level of 120 people in 1921 also gradually increased to 702 in 1925. The company's development slowed down slightly during the recession in the 20s and 30s. Employment, wages, and production decreased at that time, being at times limited to only 2 days a week. Nevertheless, compared to other companies in the textile industry, the Lodz Thread Factory, weathered the storm remarkably well. During this period, steam power plants were completely abandoned in favor of electric ones. The factory produced threads for sewing, darning, and embroidery, as well as cotton yarn. In connection with the popularization of home sewing machines, the second half of the 1930s turned out to be a golden period in the company's sales figures. In the years just before World War II, on average, 550 tons of thread and yarn were sold a year, while employment in 1939 reached the level of 1260 people.

DEKLARACJA.

B
3

Pragnę należeć do Klubu Tennisowego przy Tow. Akc. Łódzkiej Fabryki Nici, upraszcam o przyjęcie mnie w poczet członków czynnych
większych.

Imię i nazwisko Siuna Młodac.

Data urodzenia 25 lipca 1924.

Adres (scisły) Kiedziówka ulica 5 m. 22

Zawód _____
Wyznanie Prawosławne.

Przynależność państwa Polak

Był czy jest pan członkiem jakiegoś klubu? Nie.

O ile tak, to w którym? _____

Wprowadzony przez: Młodac Jan

1)
2)
3)

Łódź, dnia 23. listopad 1938 r.

Własnoręczny podpis: Siuna Mł.

Przyjęty
N°

PROJEKT BUDOWY ERGZI I SALI JOAUNEJ DLA ROBOTNIKÓW
Dla Tow. Ryc. Łódzkiej Fabryki Nici w Wielkiej

D

Plan orientacyjny 1:5000

Plan sytuacyjny 1:500

Odeział Regulacji Miasta
linia zmienia dotychczasowej linii
licow. regulacyjnych ulicy
Małgorzata na planie kolorem

Małgorzata
architekt

Remiza fabrycznej straży ogniowej na tle budynku przedzalni

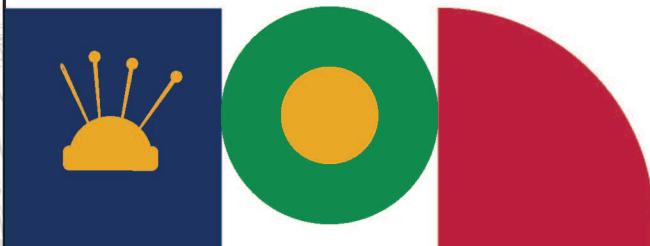
„JASNA GÓRA”

Sukces finansowy sprawił, że międzywojnie to też dobry czas dla osób zatrudnionych w firmie. Ze względu na doskonałe warunki pracy o Łódzkiej Fabryce Nici mówiło się „Jasna Góra”. Obowiązywał tu jednozmianowy, angielski system pracy (4 godziny, przerwa na obiad, 4 godziny). Płacono za nadgodziny, a robotnicy otrzymywali odzież roboczą, co w tamtym czasie nie było powszechnie. Szkolenia zawodowe, często zagraniczne, odbywały się na koszt fabryki. Także za pieniądze firmy edukowano młodocianych pracowników. Były mieszkania fabryczne, sklep, piekarnia, stołówka i szpital. Wybudowano dom kultury, w którym hucznie obchodzono święta religijne i państwowie. Działały biblioteka, koła zainteresowań, prenumerowano gazety. Wybudowano też korty tenisowe i boisko do krykieta. Powołano do życia klub sportowy „Podgórze” z licznymi sekcjami, w tym sekcją piłkarską. W czasie Wielkiego Kryzysu fabryka wprowadziła dla pracowników działania osłonowe w postaci obniżenia cen chleba oraz kwot czynszu w przyfabrycznych mieszkaniach.

"JASNA GÓRA"

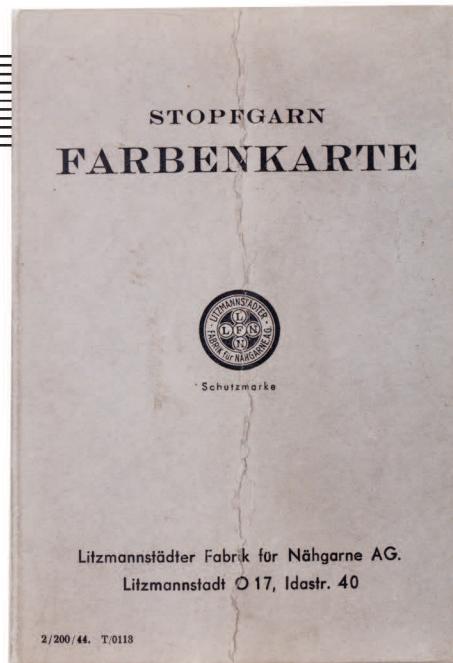
Financial success meant that the interwar period was also a good time for people employed in the company. Due to the excellent working conditions, the Lodz Thread Factory was dubbed "Jasna Góra", in honor of a monastery of significant religious and historical importance to Poles. The English single-shift labor system was in place (4 hours, lunch break, 4 hours). Overtime was paid and work clothes were handed out, which was not common at the time. Vocational training, often foreign-run, as well as education for juvenile workers were provided and carried out at the factory's expense. The establishment operated worker accommodation schemes, a shop, a bakery, a canteen, and a hospital. A community center was built in which religious and state holidays were celebrated with panache. A library was put in place and interest circles and newspapers were subscribed to. Tennis courts were also developed and so was a cricket ground. The "Podgórze" sports club was brought into life with numerous discipline sections, including football. During the Great Depression, a factory introduced protective measures for employees in the form of lowering the prices of bread and the amount of rent in factory flats.

POD OKUPACJĄ

Wszystko zmieniło się wraz z wybuchem II wojny światowej. Już we wrześniu 1939 roku okupant wprowadził w fabryce swój zarząd, a po kilku miesiącach zmienił jej nazwę na „Litzmannstadter Fabrik für Nähgarne Aktion Gesellschaft”. Zmianie uległa też nazwa ulicy, przy której mieści się fabryka — z Niciarnianej na Idastrasse. Produkcja trwała jednak nieprzerwanie aż do wyzwolenia. Z jedną różnicą — ze względu na trudności w zdobyciu bawełny, do produkcji nici w przeważającej mierze używano włókien węglowych o nazwie „Zelgarnn”. W styczniu 1945 roku, kiedy wojska sowieckie stanęły u bram Łodzi, niemiecki zarząd opuścił fabrykę, a ta niezdewastowana, w pełnej gotowości, czekała na nowego gospodarza.

Po wyzwoleniu fabryka wznowiła produkcję już na przełomie stycznia i lutego 1945 roku. 10 lutego przyfabryczna stołówka zaczęła wydawać posiłki. We wrześniu zatrudnienie sięgnęło 803 osoby. Do końca roku wyprodukowano 151 ton nici.

UNDER OCCUPATION

Everything changed with the outbreak of World War II. Already in September 1939, the occupier introduced his management in the factory, and after a few months it changed its name to "Litzmannstadter Fabrik für Nähgarne Aktion Gesellschaft". The name of the street on which the factory is located has also been changed – from Niciarniana Street to Idastrasse. Production continued, however, continuously until liberation. With one notable difference – due to difficulties in obtaining cotton for the production of thread, mostly carbon fibers called "Zelgarnn" were used. In January 1945, when the Soviet troops loomed at the gates of Lodz, the German management fled – and so the factory, undamaged, in full readiness, was waiting for the new host. After the liberation, the factory resumed production at the turn of January and February 1945. On February 10, the factory canteen began to serve meals. In September, employment reached 803 people. By the end of the year, 151 tons of thread were produced.

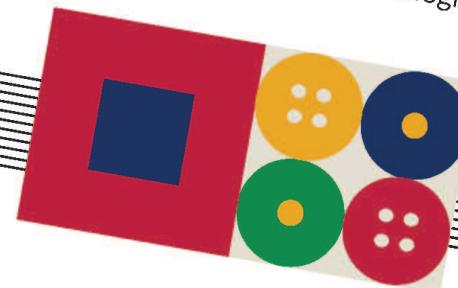
Mitologiczna Ariadna

ZARZĄDNA W NAZWIE

Zaraz po wojnie firma powróciła do nazwy Łódzka Fabryka Nici. Szybko się to jednak zmieniło. W 1946 roku została przemianowana na Państwowe Zakłady Przemysłu Bawełnianego Nr 16, a w 1949 na Zakłady Przemysłu Bawełnianego im. Hanki Sawickiej. Mimo zmian w nazwie na opakowaniach i pieczęciach nadal widoczny był skrót „ŁFN”, czyli odwołanie do przedwojennej Łódzkiej Fabryki Nici. Pełna nazwa ARIADNA pojawiła się w nazwie dopiero w 1964 roku. Pełna nazwa fabryki brzmiała wtedy Zakłady Przemysłu Bawełnianego im. Hanki Sawickiej „ARIADNA”. W tamtym czasie opracowano też znak graficzny firmy oraz logo, które używane jest do dzisiaj.

Oprócz tych zewnętrznych zmian wizerunkowych z połowy lat 60. w samej fabryce niewiele się zmieniło. Produkcja opierała się na przedwojennych maszynach i starych technologiiach. Praca była bardzo ciężka, w ogtuszającym hałasie, wysokiej temperaturze i zapyleniu – przez 8 godzin, na stojąco, najczęściej na 3 zmiany. W takich warunkach pracowały głównie kobiety, które stanowiły $\frac{3}{4}$ załogi.

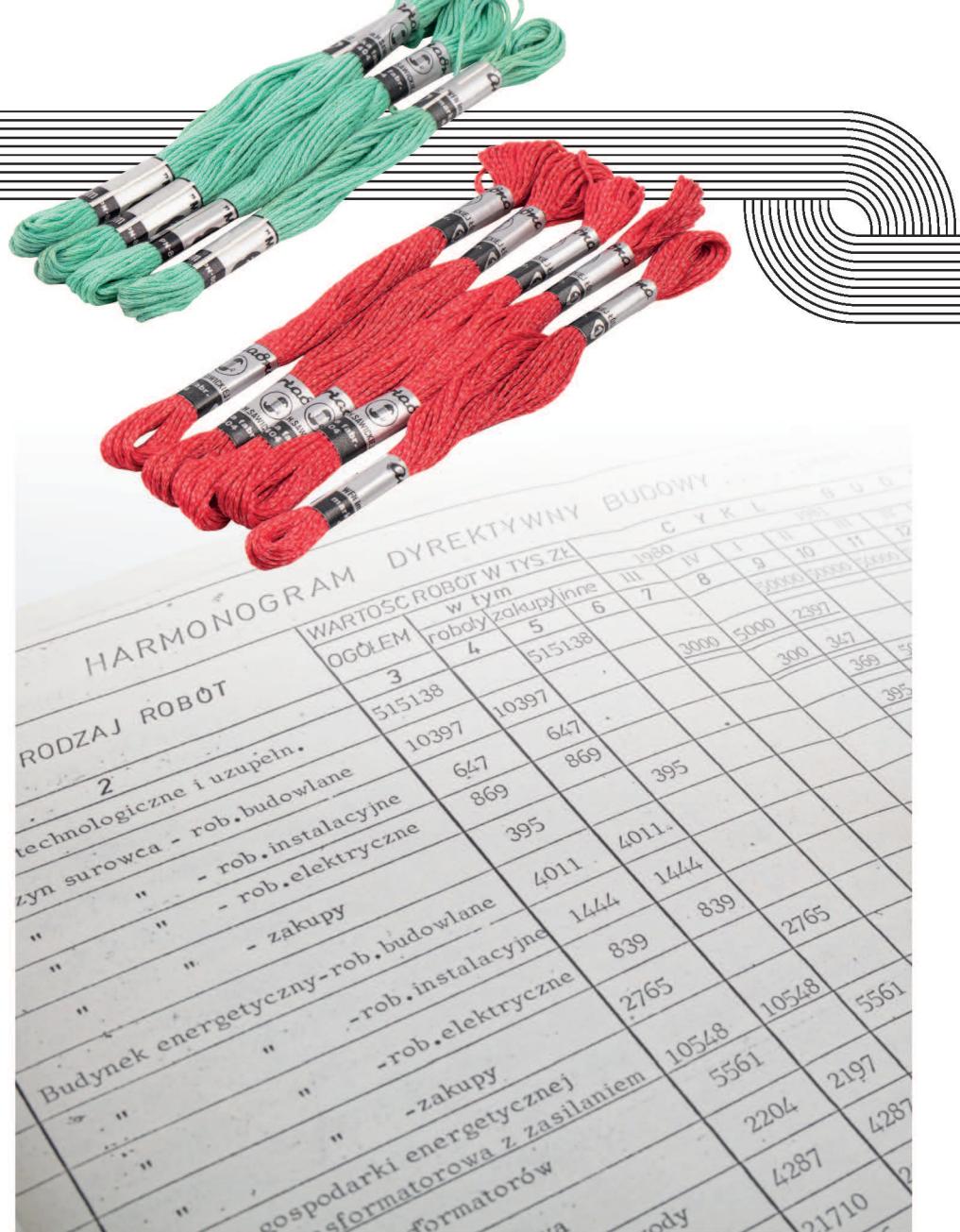

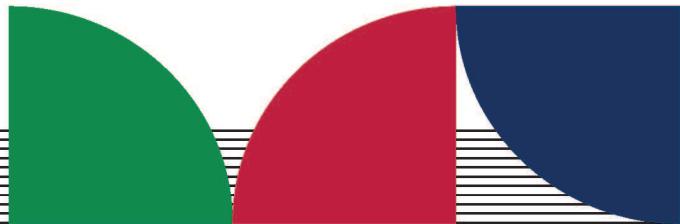
WITH ARIADNA IN THE NAME

Immediately after the war, the company returned to its name – Lodz Thread Factory. However, that changed rather quickly, as in 1946 it was renamed State Cotton Industry Plant No.16, and in 1949 – Hanka Sawicka Cotton Industry Plant. Despite the changes in the name, the "ŁFN" abbreviation, which is a reference to the pre-war Lodz Thread Factory, was still visible on the packaging and seals. The mythological Ariadne did not appear in the name until 1964. The full name of the factory at the time was Hanka Sawicka Cotton Industry Plant "ARIADNA". The graphic symbol and logos that are used today were also developed at that time. Apart from these external image changes from the mid-1960s, the factory itself had not changed much. The production was based on pre-war machines and old technologies. The labor was extremely demanding, performed in a deafeningly loud, hot, and dusty environment – all done while standing, usually in three 8-hour shifts. Mostly women, who made up $\frac{3}{4}$ of the staff, worked in these conditions.

W CZASACH „SOCJALISTYCZNEJ DEMOKRACJI”

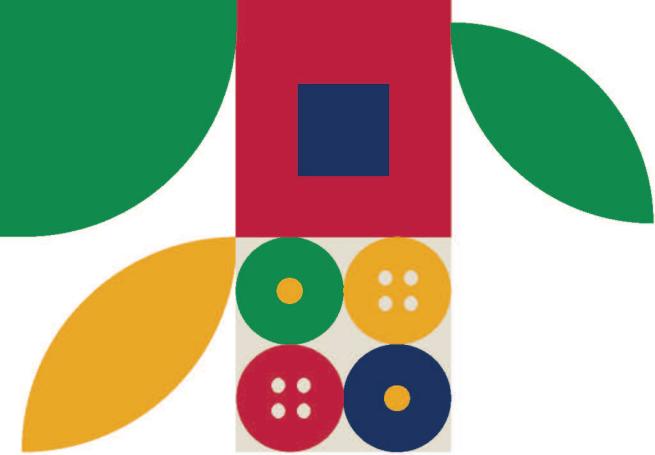
Tak jak w całej polskiej gospodarce, tak i w ARIADNIE sytuacja zmieniła się dopiero w latach siedemdziesiątych ubiegłego wieku. Fabryka zrezygnowała wtedy z bawełny, jako podstawowego surowca do produkcji nici krawieckich, zastępując ją włóknami syntetycznymi. W konsekwencji firma została przez władze państwowie przeniesiona ze Zjednoczenia Przemysłu Bawełnianego pod nadzór Zjednoczenia Przemysłu... Lniarskiego – ot, taki socjalistyczny żart. Zmianie uległa też nazwa, od 1975 roku brzmiała ona Widzewska Fabryka Nici im. Hanki Sawickiej „ARIADNA”. W tamtym czasie w zakładzie rozpoczęła się pierwsza duża modernizacja, wprowadzono m.in. mechaniczną klimatyzację i rozpoczęto wymianę parku maszynowego. Zmiany nie ominęły też sfery socjalnej. W fabryce pracowało około 1400 osób. Wszyscy objęci byli zakładową opieką lekarską, urlopy mogli spędzać w zakładowym ośrodku wypoczynkowym w Dziwnówku, a ich dzieci były wysyłane na kolonie. Na terenie fabryki funkcjonowały przedszkole i kiosk spożywczy. W kranach na wydziałach produkcyjnych płynęło mleko, czarna kawa i mięta. Związki zawodowe sprowadzały ziemniaki i cebulę. Działał dom kultury z licznymi sekcjami, organizowano atrakcje dla dzieci, wycieczki krajoznawcze i na grzyby. Szczególną opieką objęte były kobiety w ciąży. W trzecim miesiącu przechodziły do Oddziału Pracy Chronionej, gdzie wykonywały lekkie prace. Na gruntowną modernizację parku maszynowego i sięgnięcie po nowe technologie trzeba było poczekać do drugiej połowy lat 80. Mimo modernizacji praca nadal była ciężka i trzymianowa. W tamtym okresie roczna produkcja sięgała 900 ton nici.

THE "SOCIALIST DEMOCRACY" PERIOD

Just as in the entire Polish economy, the situation in ARIADNA did not change until the seventies of the past century. The factory then gave up cotton as the basic raw material for the production of sewing threads, replacing it with synthetic fibers. As a consequence, the state authorities transferred the company from the Cotton Industry Association under the supervision of another union ...the one of Linen Industry – just a flash of grim socialist humor. The name was changed too, as from 1975 it was known as Hanka Sawicka Widzew Thread Factory "ARIADNA". At that time, the plant began its first major modernization, introducing mechanical air conditioning, and starting the machine park upgrade operation. The changes also stretched out to the social sphere. About 1,400 people worked in the factory at the time, and all of them were covered by the company's medical care, they could spend their holidays in the company's holiday resort in Dziwnówek, while their children were sent out to summer camps. On the factory premises, there was a kindergarten and a food kiosk. Milk, black coffee, and mint were freely available in the production departments. Trade unions imported potatoes and onions. The community center organized numerous sports sections, attractions for children, sightseeing, and mushroom-picking tours. Pregnant women were given special care – in the third month of pregnancy, they were passed to the Supported Labor Department, where they performed light work. The thorough modernization of the machine park and the implementation of new technologies had to wait until the second half of the 1980s. Despite that, the work was still hard and consisted of three shifts. At that time, the annual production output was 900 tons of thread.

SPÓŁKA AKCYJNA – HISTORIA ZATOCZYŁA KOŁO

W najnowszej historii firmy przełomowym momentem był 1 marca 1992 roku. Wtedy to została ona przekształcona w spółkę akcyjną. Historia zatoczyła więc koło. Od tamtej pory obowiązywała też nowa nazwa – Widzewska Fabryka Nici „ARIADNA” S.A.

Kontynuowana, dynamiczna modernizacja fabryki, mądro zarządzanie oraz postawienie na rozwój technologiczny pozwoliły fabryce przetrwać trudny czas transformacji ustrojowej. Do oferty wprowadzono nowości – nici do haftu maszynowego „Iris” oraz nici do szycia wyrobów ze skóry „Tytan”. Znacząco poprawiono również jakość produkowanych wyrobów. Pozwoliło to skutecznie konkurować z fabrykami niemieckimi, angielskimi, włoskimi i belgijskimi, które ze swoimi produktami pojawiły się na polskim rynku.

Dobre wyniki finansowe sprawiły, że w 1995 roku fabryka znalazła się w gronie 512 najbardziej obiecujących przedsiębiorstw i została objęta Programem Powszechnej Prywatyzacji. Większość akcji trafiła do VII NFI im. Kazimierza Wielkiego. W 2002 roku głównym akcjonariuszem zostały Zakłady Przemysłu Jedwabniczego „Wistil” S.A. z Kalisza. W międzyczasie, bo w 2000 roku, z nazwy zniknął przymiotnik „widzewska” i od tamtej pory firma niezmiennie funkcjonuje jako ARIADNA S.A. Fabryka Nici.

JOINT-STOCK COMPANY – HISTORY HAS COME FULL CIRCLE

March 1, 1992, was a turning point in the modern history of the company. It was then that it was transformed into a joint-stock company, and so history has come full circle. Since then, a new name has been in force – Widzew Thread Factory "ARIADNA" S.A. The continuous, dynamic modernization of the factory, shrewd management, and focus on technological development allowed the factory to survive the turbulent period of political transformation. New products have been introduced to the offer – "Iris" machine embroidery threads and "Tytan" threads for sewing leather products. The quality of manufactured products has also been significantly improved. Thanks to that it became possible to efficiently compete with German, English, Italian and Belgian factories, which entered the Polish market with their respective products. Positive financial results put the factory firmly in the group of 512 most prospective enterprises in 1995 and it was included in the Universal Privatization Program. Most of the shares went to the Seventh National Investment Fund "Casimir the Great". In 2002, the Plant "Wistil" S.A. from Kalisz became the main shareholder. In the meantime, the adjective "Widzew" disappeared from the name and since 2000 the company has invariably operated as ARIADNA S.A. Thread Factory.

W XXI WIEK BEZ ZADYSZKI

XXI wiek to synonim nowoczesności, od którego ARIADNA nie zamierzała odstawać. Dzięki inwestycjom w maszyny i unikatowe technologie oferta firmy poszerzyła się m.in. o nici teksturowane pneumatycznie, niewidzialne w podczerwieni, trudopalne i wodooodporne. Uruchomione zostały też nowe działy produkcyjne – w 2004 roku pikowalnia tkanin, a w 2006 roku tkalnia taśm pasmanterijnych. Firma rozpoczęła również produkcję plecionek obuwniczych i kokonów do pikowarek oraz nieustannie rozwijała ofertę nici i produktów przeznaczonych do rękozieja.

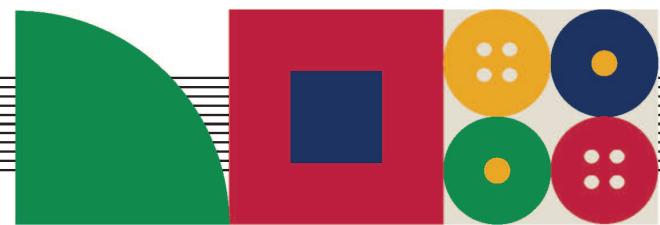

NO SHORT OF BREATH IN THE 21ST CENTURY

The 21st century is a synonym of modernity, from which ARIADNA did not intend to break out. Thanks to investments in machines and unique technologies, the company's offer expanded, partly with pneumatically textured, infrared-invisible, flame retardant and waterproof threads. New production departments were also launched – a quilting plant for fabrics in 2004, and a haberdashery weaving mill in 2006. The company also started the manufacturing of footwear braids and cocoons for quilting machines and constantly developed the offer of threads and products intended for handicrafts.

ARIADNA – TU I TERAZ

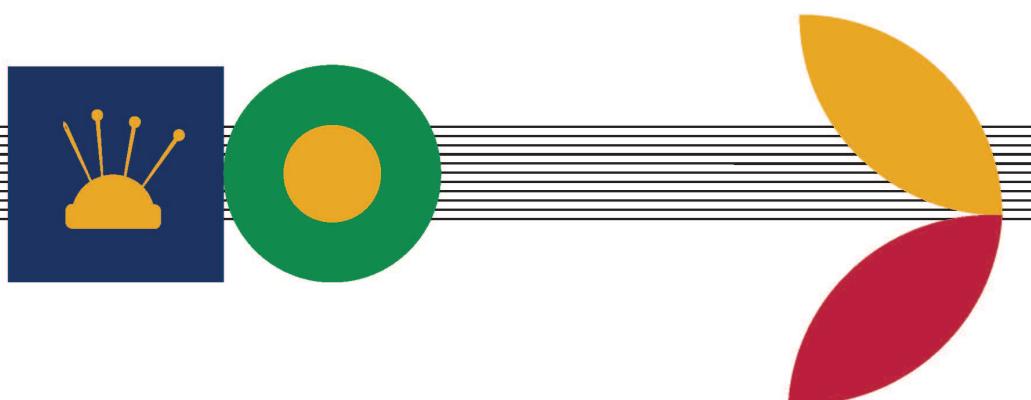
Obecnie głównym akcjonariuszem ARIADNY są Zakłady Przetwórstwa Surowców Chemicznych i Mineralnych „PIOTROWICE” z Piotrowic. Fabryka nie zwalnia tempa. Jest jednym z największych i najnowocześniejszych producentów nici w Polsce i Europie. Firma nieustannie poszerza ofertę, dostosowując ją do aktualnych potrzeb odbiorców. Dba o najwyższą jakość produktów oraz doskonali i usprawnia procesy sterowania produkcją. ARIADNA S.A. to również marka rozpoznawalna za granicą. Odsetek sprzedaży trafiającej na eksport jest z roku na rok wyższy, a produktami firmy mogą się cieszyć klienci nie tylko w wielu krajach Europy, ale także np. w Ameryce Południowej. ARIADNA od wielu lat obecna jest też w mediach społecznościowych, prowadzi sklep internetowy, a ostatnio, dzięki serii filmów publikowanych w sieci, umożliwiła wszystkim zainteresowanym zapoznanie się ze specyfiką produkcji nici i innych wyrobów firmy. Wszystkie działania, jakie ARIADNA prowadzi, wszelkie usprawnienia, którym poddaje nie tylko procesy produkcyjne, ale także logistyczne i sprzedająco-marketingowe mają na celu spełnienie oczekiwania odbiorców. Priorytetem firmy jest bycie blisko swoich klientów, słuchanie tego, co mówią i reagowanie na ich potrzeby. Być może to właśnie ta filozofia dbałości o relacje z klientami pozwoliła przetrwać ARIADNIE 125 lat i z niesłabnącym zapałem pracować na kolejne jubileusze.

ARIADNA – HERE AND NOW

Currently, the main shareholder of ARIADNA is Chemical and Mineral Resource Processing Plant "PIOTROWICE". The factory is not slowing down one bit. It is one of the largest and most modern thread producers in Poland and Europe, constantly expanding its offer, and adapting it to current customers' needs. It maintains the highest quality of products and improves and streamlines production control processes. ARIADNA S.A. is also a brand recognized beyond Polish borders. The percentage of export sales rises year by year, while the company's products are enjoyed by customers not only in various European countries but also, for example, in South America. ARIADNA has also been present in social media for many years, it runs an online store, and more recently, thanks to a series of videos posted on the Internet, has made it possible for anyone interested to get acquainted with the specifics of thread production and other company products. All the activities that ARIADNA gets involved in, all the improvements that focus not only on production processes but also logistics, sales, and marketing, are aimed at meeting and exceeding the expectations of final recipients. The company's priority is to be close to its customers, listen to their feedback, and respond to their needs. Perhaps it is this exact philosophy of maintaining relationships that has allowed ARIADNA to survive 125 years of continuous operation and work towards future anniversaries with unwavering enthusiasm.

Bibliografia

Leszek Skrzydło „Rody fabrykanckie”, Łódź, 1999.

Ryszard Bonisławski, Joanna Podolska „Spacerownik Łódzki”, Biblioteka Gazety Wyborczej, 2008.

Grażyna Ewa Karpińska, Aleksandra Krupa-Ławrynowicz „Grembach – etnograficzny przewodnik po łódzkim osiedlu”, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2019.

Źródła internetowe:

Arkadiusz Dąbrowski, Łódzka Fabryka Nici – żywy symbol Ziemi Obiecanej, Wirtualna Łódź, http://www.historycznie.uni.lodz.pl/fabryka_nici.htm.

Spis zdjęć:

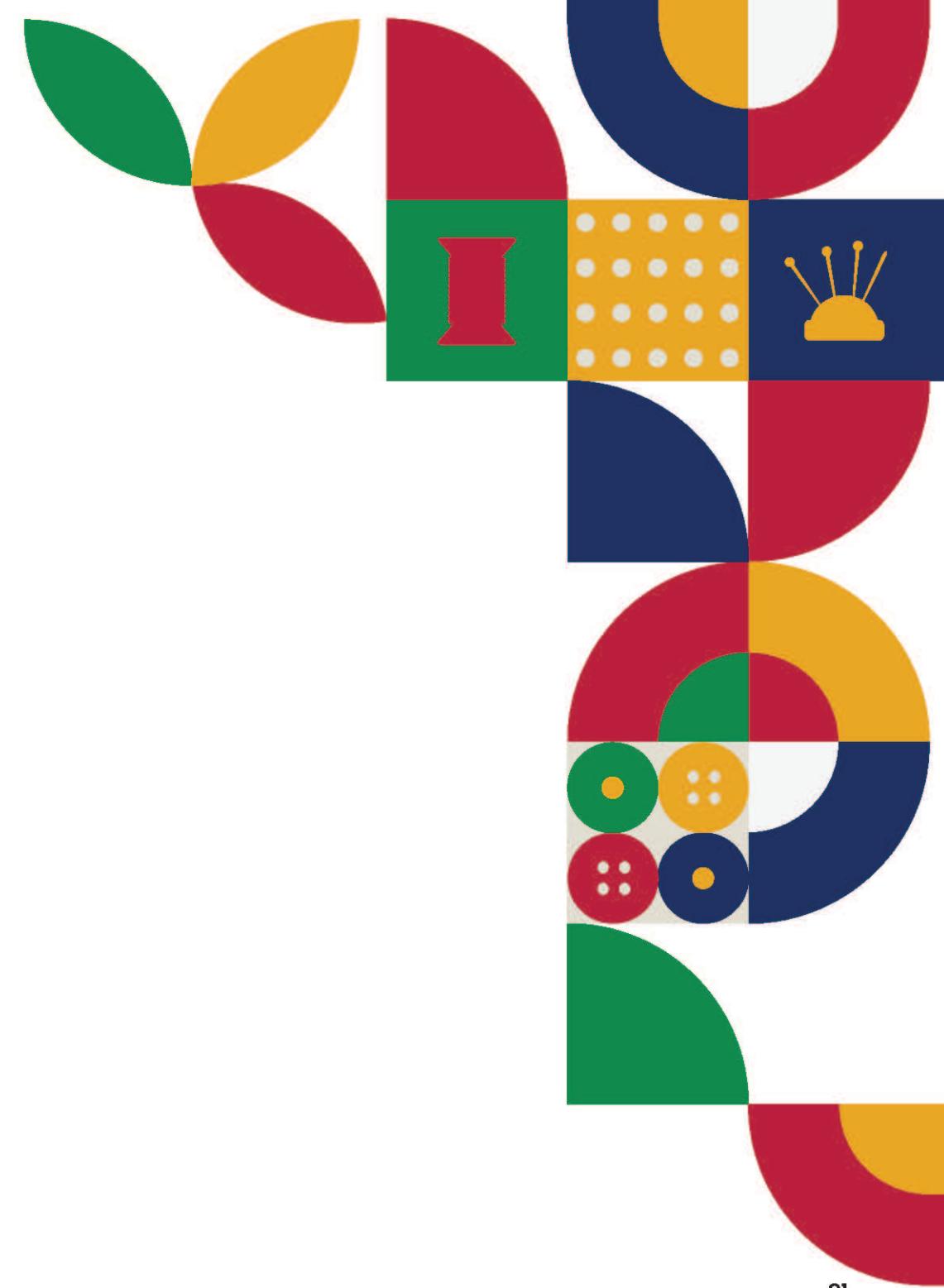
Str. 3 – Widzewska Fabryka Nici (XIX w.) – źródło: Archiwum Państwowe w Łodzi, zbiór ikonograficzny sygn. Ł-I 7/25.

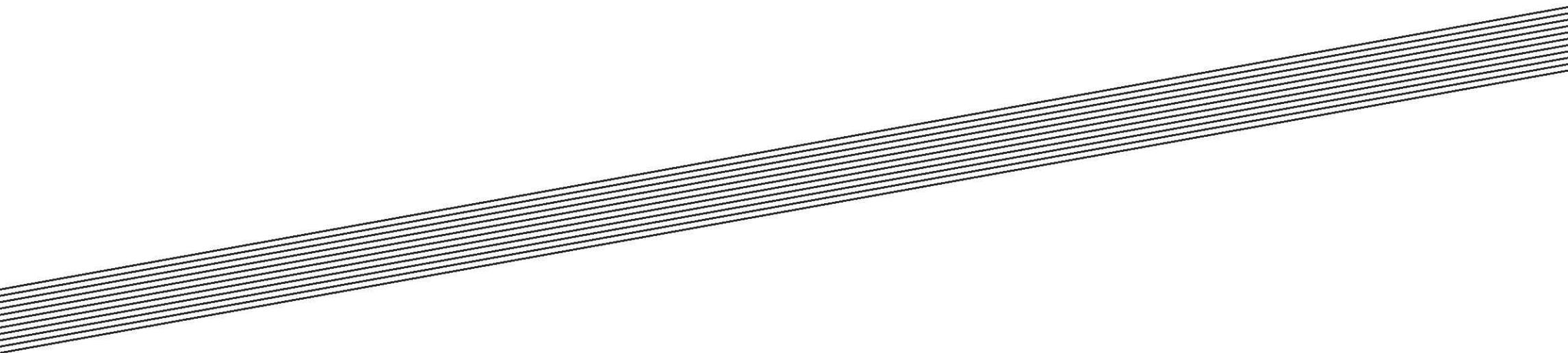
Str. 6-7 – mapa Stara Wieś, Widzew, Zarzew i Wólka na początku XIX wieku, Oskar Kossmann – źródło: zasoby kartograficzne Biblioteki Uniwersytetu Łódzkiego, sygn. K 11455.

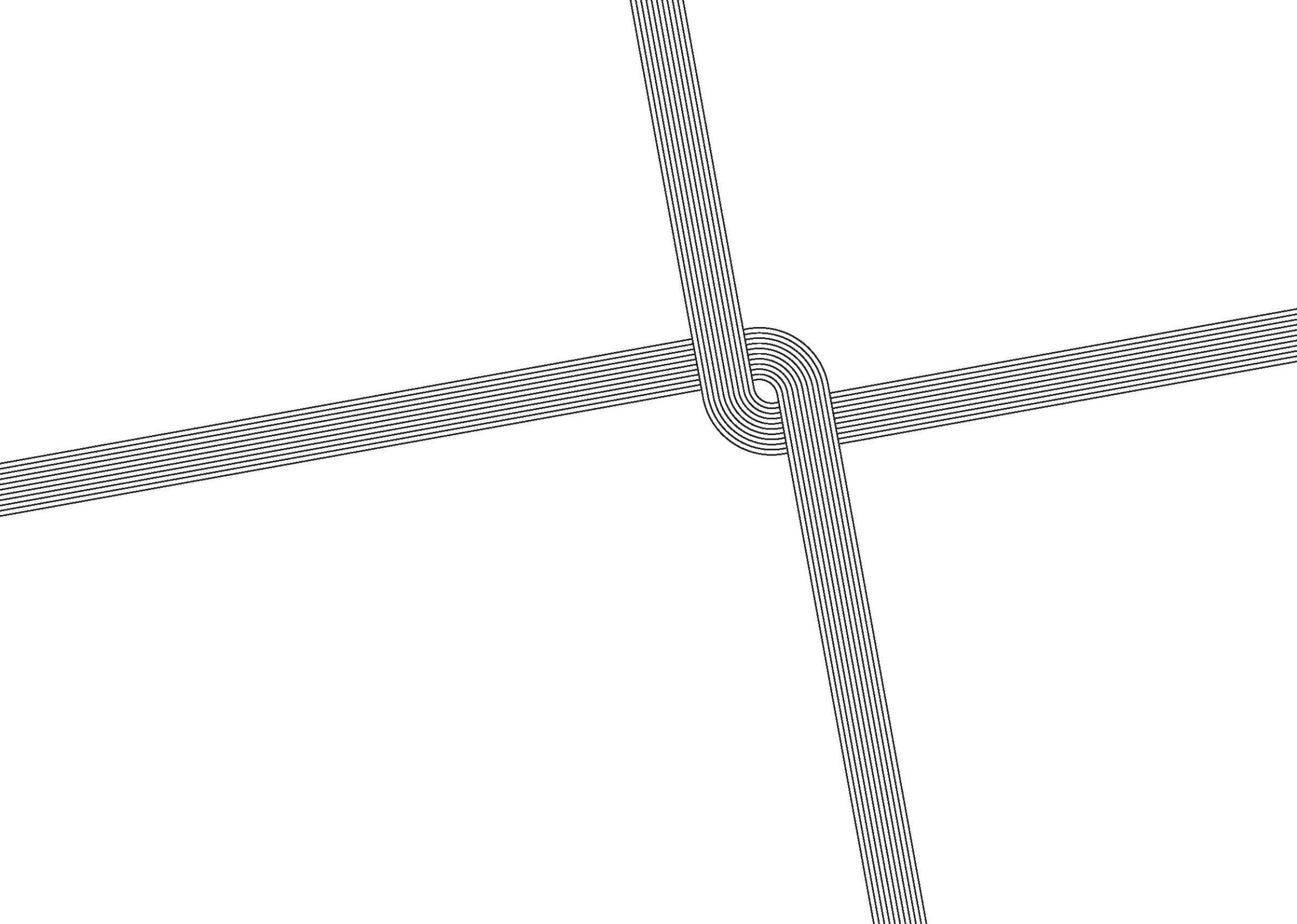
Str. 8 – Juliusz Kunitzer – źródło: https://pl.wikipedia.org/wiki/Juliusz_Kunitzer.

Str. 16 – Deklaracja – źródło: Grażyna Ewa Karpińska, Aleksandra Krupa-Ławrynowicz „Grembach – etnograficzny przewodnik po łódzkim osiedlu”, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2019.

Pozostałe zdjęcia pochodzą z archiwum firmy ARIADNA S.A. Fabryka Nici.

Ariadna[®]
www.ariadna.com.pl

wistil
G R U P A

Łódź 2022